

Valtuustoryhmien toimintatuen myöntämisen periaatteet

Keski-Pohjanmaan aluehallitus 26.01.2026 § 14
5080/00.02.00/2025

Valmistelija

Hallintolakimies Viivi Haanpää, viivi.haanpaa(at)soite.fi

Hyvinvointialueesta annetun lain (611/2021, hyvinvointialuelaki) 27 §:n 1 momentin mukaisesti valtuustotyöskentelyä varten valtuutetut voivat muodostaa valtuustoryhmiä. Valtuustoryhmän voi muodostaa yksikin valtuutettu. Hyvinvointialuelain 27 §:n 2 momentin (1114/2025) mukaisesti valtuustoryhmien toimintaedellytyksien parantamiseksi hyvinvointialue voi taloudellisesti tukea valtuustoryhmien sisäistä toimintaa sekä valtuustoryhmän päätöksentekoon liittyvää muuta toimintaa. Tukea myönnettäessä hyvinvointialueen on yksilöitävä tuen käyttötarkoitus. Tiedot tuen määrästä ja käyttökohteesta on ilmoitettava valtuustoryhmittäin hyvinvointialueen tilinpäätöksessä.

Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueen hallintosäännön 19 §:n 1 momentin 15. kohdan mukaisesti aluevaltuusto päättää hyvinvointialuelain 27 §:n 2 momentin mukaisen tuen enimmäismäärästä hyvinvointialueella. Hallintosäännön 20 §:n 1 momentin 21. kohdan mukaisesti aluehallitus päättää valtuustoryhmien tuen myöntämisen periaatteista. Hallintosäännön 32 §:n 1 momentin 12. kohdan mukaisesti hyvinvointialuejohtaja päättää valtuustoryhmien tuen myöntämisestä ja takaisinperinnästä aluehallituksen hyväksymien periaatteiden mukaisesti.

Valtuustoryhmien toimintatuen myöntämisen periaatteet on valmisteltu pohjautuen edellistä valtuustokautta koskeneisiin periaatteisiin, jotka on valmisteltu ryhmäpuheenjohtajien esityksen pohjalta. Periaatteiden päivitystyössä on huomioitu hallintosäännön muutosten lisäksi hyvinvointialuelain 27 §:n 2 momentin 1.1.2026 voimaan tulleet muutokset. Toimintatukea koskevilla hyvinvointialuelain muutoksilla pyritään tuen läpinäkyvyyteen ja sen kohdistamiseen tarkemmin hyvinvointialueen aluevaltuustoryhmien toimintaan. Valtuustoryhmien sisäistä toimintaa ei ole määritelty lainsäädännössä, joten tuen käyttökohteiden määrittämisessä voidaan käyttää paikallista harkintaa. Lakimuutoksen esitöiden mukaisesti valtuustoryhmiä voitaisiin tukea esimerkiksi antamalla ryhmän käyttöön tiloja, sihteeriapua, tietoyhteyksiä ja laitteita sekä avustamalla luottamushenkilöiden koulutusta tai sellaisten tilaisuuksien järjestämistä, jotka liittyvät hyvinvointialueen päätöksentekoon liittyvien asioiden käsittelyyn. Esimerkiksi hyvinvointialueen asukkaiden kuuleminen ja keskustelutilaisuudet hyvinvointialueen päätöksentekoon liittyvistä asioista olisivat jatkossakin mahdollisia (HE 91/2025).

Edellisen valtuustokauden toimintatukiperiaatteisiin nähden tuen käyttökohteita esitetään tarkennettavaksi siten, että periaatteissa määriteltyjen tilaisuuksien, viestinnän ja tiedottamisen

kohderyhmänä voisi olla hyvinvointialueen asukkaiden lisäksi myös palvelujen käyttäjät. Esitettävä muutos on linjassa sen kanssa, että hyvinvointialuelain mukaisesti hyvinvointialueen asukkaiden lisäksi palvelujen käyttäjillä on oikeus osallistua ja vaikuttaa hyvinvointialueen toimintaan. Lisäksi käyttökohteita esitetään hyvinvointialuelain 27 §:n 2 momentin muutokset huomioiden tarkennettavaksi siten, että edellä viitatus viestinnän ja tilaisuuksien tulee liittyä hyvinvointialueen päätöksentekoon liittyviin asioihin.

Hyväksyttäväksi esitettävien periaatteiden mukaisesti vuosina, jolloin valtuustokausi vaihtuu, tukea haettaisiin kahdesti vuodessa ja tuen käytöstä raportoitaisiin erikseen ajalta 1.1.–31.5. Muina kuin vaalivuosina tuen saajan tulee raportoida tuen käytöstä hyvinvointialueelle vähintään kerran vuodessa. Hyvinvointialuelain 27 §:n 2 momentin mukaisesti tiedot tuen määrästä ja käyttökohteesta on ilmoitettava valtuustoryhmittäin hyvinvointialueen tilinpäätöksessä.

Liitteenä: Valtuustoryhmien toimintatuen myöntämisen periaatteet

Päätösesitys

Aluehallitus päättää hyväksyä valtuustoryhmien toimintatuen myöntämisen periaatteet liitteen mukaisesti.

Päätös

Esitys hyväksyttiin.